

**«Нохчийн литература» дешаран низамехула мах хадоран
г1ирсийн паспорт.**

Рог1 №	Мах хадоран г1ирсан ц1е	Чийрик	Х1оттийнарг
3 класс			
1	Хьалхарчу чийрикан лерина талламан болх «Эхь–бехк.»	I	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий.
2	Шолг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Йоккха стаг»	II	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий.
3	Кхоалг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Бен»	III	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий.
4	Добалг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Бохам».	IV	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий.

Фонд оценочных работ по литературному чтению на чеченском языке.

за 1 четверть

Фамилии, цIе _____ 3 __ класс

1. ДIаеша текст.

Эхь–бехк.

Нинас урокашна кечам ца бинера. Цо школе ца яха сацам бира.

Амма шена бевзачарна, ша белхан хенахь книжкашца ца гайта, Нина лечкьина боьлаке яхара.

Шен марта чохь долу тIоьрмиг а, книжкаш а коьллашна юккье дIа а ехкина, иза хазачу поллана тIаьхьаелира. Цига хьийзаш тIенисьелира цхьана жимачу кIантана, шега дикачу, тешамечу бIаьргашца хьобжуш волчу.

Цуьнан карахь тетрадь юккье йиллина абат а гина, Нинас цуьнца забар ян сацам бира.

- ХIей, ваьллалеларг! – чIогIа элира цо. Жима волуш дуйна да-нана а, школернаш а Iехош ву хьо?

- ХIан-хIа! – жоп делира цецваьллачу кIанта.

- Со школе вобдуш вара. Кхузахь хьуьнахула лелаш цхьа доккха жIаьла ду. Иза летира. Со, цунах кхера а велла, тилавелира.

Нина кхобьина дIахIоьттира. Амма жима кIант, дагахь хIума а доцуш, догдика вара. Нинин дийзира, иза куьг а лаьцна, боьлакахула новкьа ваккха. Ткьа Нинин книжкаш коьллашна юккьехь йисира, хIунда аьлча, жимачу кIантана а гуш, уьш схьаэца цунна эхь хийтира.

Гаьннаш тIехьара схьайккхинчу жIаьло, книжкаш Iадда а йитина, марта диира.

Юха йирзина Нина, охьа а хиьна, доггахь йилхира. ХIан-хIа! Цунна новкьа дацара марта даар. Амма цуьнан коьрта тIехула хаза эшарш локкхура синкьерамечу олхазарша. Нина чIогIа холчохь яра, цунна Iаламат чIогIа эхь хеттера.

(177 дош)

2. Билгальяккха хIун текст ю иза:

а) Дийцаран

б) Сурт хIотторан

в) Ойлаяран

3. Яздархочо шкоলেখь йоккхург хIун хан лору:

а) Белхан хан

б) Самукьане хан

в) Садо́у хан

4. Х1унда ца яхара Нина школе?

Текст юккьер асхъалаха оцу хаттарна жоп луш йолу предложени.

Д1аязье Нинас урокашна кечам ца бинера

5. Х1ора билгалдашна маь1ница дог1у ц1ердош лаха.

а) Жима –к1ант

б) Доккха – ж1аьла

в) хаза –полла

6. Чекхъяха предложенеш

1. Кхузахь хьуьнахула лелаш цхьа доккха ж1аьла ду

2. Марта даар цунна новкъа дацара

7. Схъаязье текста юккьера хаттаран предложени

- Х1ей, ваьллалеларг! – ч1огг1а элира цо. Жима волуш дуйна да-нана а, школернаш а 1ехош ву хьо?

Фонд оценочных работ по литературному чтению на чеченском языке.

за 2 четверть

1. Д1аеша текст.

Йоккха стаг.

Урам новкъахула доьдуш дара к1ант а, йо1 а.Цу шинна хьалха яьлла йоьдуш йоккха стаг яра. Урамехь ,ша хьаьхна шера яра.Йоккха стаг, ког а шершина, охьакхийтира .

-Д1алаца сан книжкаш !- аьлла , мохь туйхира к1анта йо1е.

Шен т1оьрмаг йо1е д1абелира цо. Т1аккха иза ведда йоккхачу стагана г1о дан вахара. К1ант вухавьча,йо1а хьаттира:

__Хьан денана ю иза?

-Яц,-элира к1анта .

-Хьан нана ю? _тамаша бира йо1а.

-Яц.

-Дейиша ю? Я гергара ю?

-Яц, яц,-элира к1анта. –Иштта д1а йоккха стаг ю.

1. Текстан коьрта маь1ана билгалде. **Г1иллакх**
2. Билгалгьяккха ,х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.

--**Дийцаран**

--Сурт х1отторан

--Ойлаяран

4.Дийцаран коьрта турпалхо мила ву? Текст т1ера схьаязье.

Йоккха стаг,к1ант,йо1

5.Д1аязбе кьамелан декьашхой.

Йо1 а, к1ант а.

6.Текст юккьера схьа а лахий , чекхьяха предложени.

Ураман новкьахула **доьдуш дара к1ант а, йо1 а.**

7. Т1адамийн метта элпаш дахка.Билгалгьяха коьрта меженаш.

Йо..кха стаг, ког а шерш...на ,охьякхи..тира .

Фонд оценочных работ по литературному чтению на чеченском языке.

за 3 четверть

1.Д1аеша текст.

Бен.

Б1аьсте чекх а яьлла, аьхке юлуш хан яра. Дочу - Борзана юххерчу тог1ехь уьшал чуьра кьаж хьокхуш вара 1усман. Кхуо мангал д1атуххушехь, кхунна хьалхара цхьа-ши метр генарчу кьожа юккьера, чехка т1емаш а детгаш, цхьа олхазар хьалаиккхира. Иза яра бад.

Кьожа юккьехь бара бедан бен. Оцу говза бинчу бенахь 1уьллура барх1 мокха- кьорза х1оа.

Иштта сурт шена гича, 1усмана, кхид1а ца хьокхуш, мангал сацийра. Мангалхочо шен « ц1ен – ц1а» ца дохадойла хиъча, бедо шен болх юха а д1аболийра.

Цул т1аьхьа цхьа к1ира даьлла хир дара.Дукха 1уьйранна хьуьнах
воьдуш вара 1усман оцу уьшалшна юххехула. Д1ахьаьжначу цунна гира
уьшалхула лелаш бад, т1аьхьах1оьттина мог1а бина дог1уш барх1 к1орни а
долуш.Уьш кегий а, мокха а дара.

- Могуш-маьрша кхуьийла шу, - аьлла, шен г1уллакхе д1авахара
1усман.

(114 дош)

(Хасаев Хьасан)

2. Текстан маь1на билгалде

1алам 1алашдар

3. Билгалъяккха, х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.

- Дийцаран

- Сурт х1отторан

- Ойлаяран

4. Билгалъяккха планан пунктийн рог1алла.

1 Аькхе юлу хан

2 Нана-добзал

2 Бедан бен карор

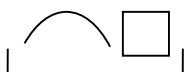
5.Дийцаран коьрта турпалхо мила ву?

Хьуьнхо

Таллархо

+ Мангалхо

6.Схемица дог1у дешнаш схьаязде : машенаш, мангалхо, д1авахара.

___машенаш___

___мангалхо___

Д1авахара

7. Маса кlorни дара бедана тlaъхьахloьттина доглуш?

4

6

8

Жам1даран талламан болх

Бохам

1. Д1аеша текст.

Аьхкенау уггар довха де дара.

Органан бердана генахь йоцчу цхьана коьллаш юккьера инзаре чоглачу маьхьаршца пхьидаш екаш хезира. Иза дийнан делкьехь дара. Оцу балхах тхойша цецвелира. Цхьа бохам ца хилча, пхьидаш ека хан яцара х1ара. Х1ун ду-техьа х1ара аьлла, пхьидийн аьзнаш хезачу агlor т1евахара тхойша.

Схьагуш дерг иштта сурт дара: гуш жима ор дара, башха кlorга доцчу цу чохь хатт бара, кхехкаш долу худар санна, сийса а сийсаш. Дикка хьаьжча, и сийсош дерш пхьидийн сесий хилар гучуделира. Х1оьттинчу йокьано ор чуьра д1адаьккхинера хи, иза доцуш х1аллакьхуьлуш лаьттара сесий.

Х1ара г1уллакх иштта дита мегар дац аьлла, гена доццуш доьдучу татол т1ера схьа пхьидийн ор чу хи даийта харш даккха х1оьттира Султан. Ор чу хи деара, иза сихха хьала а дузуш.

Сесий сихонца хи чухула лела дуьйладелира. Уьш х1аллакьхиларх хьалхадевлира.

(Хь. Хасаев)

2. Х1окху текстан тема билгалъе. Д1аяъе иза.

1алам лардар

3.Билгаьяккха, х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.

- **Дийцаран**

- Сурт х1отторан

- Ойлаяран

4.Т1адамийн метта элпаш дакка. Билгалъяха коьрта меженаш.

Сес..й сих..нца хи чухула лела дуь..лад..лира.

5.Текст юккьера схъа а лахий, чекхъяккха предложении.

Ор чу хи деара, иза сихха хъала а дузуш.

6.Шина бог1амалгахь долу дешнаш х1уманан ц1е цуьнан билгалонца х1отта.

Довха	малхо	<u>довха де</u>
Бовхачу	ор	<u>бовхачу малхо</u>
Жима	де	<u>жима ор</u>

7.Т1адамийн метта элпаш дахка. Билгалдаха предложенин дозанаш.

Органа го а б..на 1ачу пхь..даша ч1ог1а г1ов ..а йора тхойша т1ев..ача, уьш мет..ах а ца ..влира шайн к1орн..шна дан г1о доцуш, белх..м беш яра уьш.